

Бурят УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй орган

№157 (9296) 1960 оной июлин 3, воскресени Гэн 20 мүнэн

Мүнөөдөр—
Бурят ороной
залуушуулай
һайндөр—
фестиваль!

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА МЯХА, НҮ, НООНО, ҮНДЭГЭ

ХУДАЛДАХА ХАХАД ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭБЭ

КПСС-эй XXI съездын шиндхэбэринууде бөлүүхэ зуураа, республикын колхознигууд, совхоз болон РТС-үүдэй хүдэлмэришэд долоон жэлэй хоёрдохи жэлэй түсэб болзорхоонь урид дүүргэ-хын, КПСС-эй ЦК-гэй июлин Пленумые нэрэ түрэтэйгөөр угтахын түлөө үргэнөөр дэлгэрхэн социалистическэ мурьсөөнэй аша туһаар 1960 оной түрүүшын хахад соо мал ажалай продуктууде үйлдбэрлэхэ, худалдаха талаар шэнэ амжалта туйлаба.

Коммунизмын шэнжэ шанар нэбтэрүүлэгшэдэй зүблөөн июлин 4-дэ нээгдэхэнь

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. С. Хороших гэгшын (һаада эхэда зүүн гарһаа гурбадах) хүтэлбэрлэдэг бригада. З. ВЕСНИНАГАН-ФОТО.

Хүндэтэ нэрэдэ хүртэгшэд

Долоон жэлэй түүхэтэ түсэбэе харалһан КПСС-эй алдарты XXI съездые ажалай амжалтаар угтахын түлөө тэмсэл орон доторна үргэн далайса-тайгаар дэлгэрээ бэлэй. Эгээл тэрэ үедэ коммунистическэ ёһоор ажаллаха, ажа-һууха гэнэн шэнэ үүсхэл хаа хаангүй дэлгэржэ захалаа...

Аймаг	Ургасын зурууд хоорондохине нэгэ дахин элдүүлһениинь	Хартааб-ха	Кукуруза
Байкало-Кударын	19	6	
Баргажанай	—	10	
Бичурын	45	28	
Зэдын	—	33	
Иволгын	7	—	
Кабанскын	15	7	
Кяхтын	66	25	
Мухаршэбэрэй	54	54	
Түнхэнэй	47	49	
Хорин	19	19	
Совхозууд:			
Оймурай	100	100	
Курумканай	—	15	
Борьбогой	—	81	
Онохойн	37	25	
Иволгын	68	78	
Кабанскын	—	1	
Кударын	24	26	
Кяхтын	70	19	
Суулгын	35	41	
Эрдэм	—	100	
Сэлэнгын	—	32	
Саяанай	58	29	

Хэлэн үгэдөө хүрэ, абанан уялгаяа дүүргэ

КПСС-эй ЦК-гэй июлин Пленумые ажалай амжалтаар угтахын түлөө мурьсэжэ, Кяхтын, Заиграйн аймагуудай ажалшад гүрэндэ, мяха, нү, үндэгэ, нооно худалдаха хахад жэлэйнгэ социалистическэ уялгы сүм бөлүүлээ. Тухиз зуураа, Кяхтын аймаг нёдондой энэ үеынхидэ оробол 2,2 дахин ехэ мяха, 1,4 дахин ехэ нү, 1,3 дахин олон үндэгэ гүрэндэ тушааба. Тэрэшэлэн Заиграйн аймаг нёдондой энэ үеынхидэ 1,9 дахин ехэ мяха, 2 дахин ехэ нү, 2,1 дахин олон үндэгэ бэлдхэлэй пунктда тушаан байна.

Прибайкалин аймаг
Байгша оной түрүүшын кварталда туйлаһан амжалтаа улам арбадхаж, хоёрдохи квартал соо гүрэндэ нү, мяха бури ехээр худалда-хын түлөө мурьсөөндэ эршэмтэйгээр оролсоод, Прибайкалин аймаг-гайхид (КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр Е. Н. Скубаренко, айм-гуйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр К. М. Манжикханов) һайн үрэ дүн туйлаба.

Аймагай бүхэ колхозууд энэ үе соо гүрэндэ хамта 1670 центнер мяха худалдажа, хахад жэлэйнгэ уялга болзорхоонь урид, июнин 28-да дүүргэ. Нёдондой энэ үеынхитэй сасуулхата 1,5 дахин ехэ мя-ха абажа шадаа. Мүн һу худалдаха уялгаяа бүрише урид дүүргэ юм.

Н. С. Хрущевой Австрида ошоод айлшалжа байһан тухай

СССР-эй Министруудэй Сөвөдэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Австриин Федеральна правительствын гэшүүдтэй уулзаба. ВЕНА, июлин 1. (ТАСС-эй тухай корр.). Гүрэнэй албан хэрэгтэй Австрида ерээд байһан СССР-эй Министруудэй Сөвөдэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой хүндэлдэ федеральна канцлер Ю. Рааб мүнөөдэр сайлалга хээ, Сайлалга дээрэ Австриин талаһаа Республикын президент доктор А. Шерф, орлошо-канцлер Б. Питтерман болон тусхай тушаалта хүнүүд байлсаба.

Н. С. Хрущев Венын автозавод ошожо хараба

ВЕНА, июлин 1. ТАСС-эй тухай корреспондентүүд В. Шумский, Л. Степанов гэгшэд ингэжэ мэдээсэбэ: Мүнөөдөр Н. С. Хрущев, тэрэниие үдэшэн ябалсаһан хүнүүд Венын автомобильна заводто эрбэ. «Австро-фиат» гэжэ анханайнгаа нэрээр суурхуулһан тэрэ завод ашаанай машинанууды, автобусууды, моторнууды бүтэн гаргадаг, элдэб занас наст хээг, автомашинануудые заһабарилдаг юм. Орон дотороо эгээл томо заводууд нэгэн гэжэ тоологдодог Венын автозаводто 1200 хүдэлмэришэд, алба хаагшад ажалладаг.

Хүдэтэ совет айлшанай һуһан машина Дунай мүрэнине бүтэрхэн хүүргэ дээгүүр хүндэлэн гаража, Флоридсдорф гэжэ хүдэлмэришэдэй районодо орожо эрэнэ. Тэндэхи ажалшад Н. С. Хрущевы илангаяа урин илдамаар угтаба. Сугларһан үй түмэн зоной шарайнууд баяртай, хүхюүтэйгөөр харагдана. «Амар мэндэ, Хрущев!», «Мааналтаа айлшалыт даа», «Нүхэр Хрущев!», «Хани барисаан мандаг!» гэнэн үгэнүүд эздэлэн.

Завод дээрэ балта, хадуртай улаан туг далбана. Заводой үүдэн Советскэ Союзай болоо Австриин тугуудаар шэмэглэгдэнхэй. Заводой хашаагай дүрбэн ханын хажуугаар хүүхэ үнгэтэй хүдэлмэриин хубсаһатай залуу ажалшад зогсожа байба. Н. С. Хрущевой машина заводой үүдэндэ туласа эрбэ. Нэгэ хажууда Советскэ Союзай туг, нүүгөлдэ таладаа Австриин туг зураһан багачан тугуудаар далажа, тэндэ сугларһан хүдэлмэришэд айлшанаа хани халуунаар угтана. Гөбөр хубсалаһан залуу хүдэлмэришэн эхэ-нэрүүд Н. С. Хрущевто, һамган-дын баглаа эсэгүүдые барюулаа. Хүндэтэ айлшаниие заводой дирекци амаршалба, цехтэ орожо харыхьн уриба.

Заводой хүдэлмэришэдтэ хүрээлгдэн Н. С. Хрущев цех соогуур ябана, предприятия харана, гаргаһан

Советско-индонезийскэ хэлсэн тухай коммюнике

СССР-эй Министруудэй Сөвөдэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Индонезин Республикын президент Сукарно хоёрой 1960 оной февралын 28-да Богорто гар табинан советско-индонезийскэ хэлсэнэй ёһоор, СССР-эй Министруудэй Сөвөдэй Түрүүлэгшын Нэгэдхи орлошо А. И. Микоян болон Советскэ Союзда айлшалжа ерээд байһан Индонезин Республикын нэгэдхи министр Р. Х. Джуанда Картавиджайя экономическэ харилсаанай, худалдаа наймаанай асуудалнуудаар советско-индонезийскэ хэлсэ июлин 1-дэ Москвада хэжэ эхилһэн байгаа.

Советскэ Социалистическэ Республиканыудай Союзай, Индонезин Республикын 1960 оной февралын 28-да баталһан экономическэ, техникескэ харилсаан тухай хоёрдохи генеральна хэлсэнэй баталалгын грамотанууды А. И. Микоян болон Р. Х. Джуанда Картавиджайя андалдан абалсаба.

Тэрэ хэлсэнэй ёһоор, Советскэ правительство Индонезидэ элдэб промышленна, тэрэ тоодо хара ба үнгэтэ металлургии, химическэ промышленностин предприятинууды, эд бүд нээдэг болон хүдөө ажыхын предприятинууды бариха, мүн атомой хүсэ ажыхыда ашгала хэрэгтэн Индонезин Республикыда туһалха. Мүн тэрэ хэлсэнэй ёһоор, Советскэ правительство советскэ организацинуудай хэвн түсбэлзлгын хүдэлмэриин, Советскэ Союзай туһаламжаар Индонезидэ бариха предприятинуудта шуһала материал, түхээрлэгүүдэй түлөө абаха мүнэтэ улаан болзортой болжо, Индонезин правительствода 250 миллион американска доллар хэмжээтэй урһаламжа үгэхэ.

Республикын колхоз, совхозуудта комбайн болон үбнэ хуряалгын машинанууды заһабарилга тухай

1960 оной июлин 1-нэй мэдээн (Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймаг	Тариа ху-райа ком-байн	Сигос ху-райа ком-байн	Үбнэ хуряалгын	Колхоз
Байкало-Кударын	50	17	12	
Баргажанай	18	22	34	
Бичурын	16	24	77	
Зэдын	30	34	63	
Яруунын	30	50	55	
Заиграйн	30	32	59	
Закаменай	4	29	25	
Иволгын	20	29	59	
Кабанскын	20	29	53	
Кяхтын	37	49	66	
Ахын	—	—	—	
Прибайкалин	20	9	50	
Мухаршэбэрэй	42	17	61	
Сэлэнгын	33	35	87	
Тарбагатайн	22	4	30	
Торин	15	11	16	
Түнхэнэй	31	39	32	
Хорин	15	—	52	

ФЕСТИВАЛЬДА ХАБААДАГШАДАЙ АНХАРАЛДА
Фестивалин штаб КПСС-эй обкомой байһан соо 10-дахи таһалгада байрлана. № 23—98 телефоноор хонходожо болон. ВЛКСМ-эй областной комитет.

ЗАЛУУ НАҢАН, ЗАЛУУ НАҢАН, ЗАЛУУ НАҢАН

Фестивальда хабаадагшад хөөрэнэ

Темлюйгэй цементын заводой худалмэришэн Михаил Калацкий:

— Бурядай республикын томохон предпрятинуудай нэгэч болохо Темлюйгэй це...

ментын заводой барилга-хабарлгын управлендэ шулуушанаар гурбадахи жэлээ худалжэ байнаб. Байгша оной январь нарааа хойшо комплексно бригадын бригадир болгодоо нам, КПСС-эй ЦК-гэй июлиин Пленумэй хүндэлдэ коммунистическ ажал бригадын хүндэтэ нэрэ зэргэ олохын түлөө тэмсэжэ, дээшлүүлэгдэһэн уялга абаад, тэрэнээ дүүргэ хын хойноооо хээр оролдожэ байнабди. Бригадынгай гэшүүд коммунистическэ

ёһоор ажаллаха, хураха, амархын түлөө тэмсэнэ. Бригадын 13 гэшүүдэй 9-ниинь дунда, дээдэ хургуулинуудта хуралсадаг. Би өөрөө энэ жэлдэ 8-дахь класс заочноор дүүргэб. Мүн ажаллаха, хурахынгаа хажуугаар уран хайханай бүлгэмдэ хабаадалсадагби. Фестивалин дүрнүүдтэ манай бүлгэм Улан-Удын сасарлиг, талмайнуудта бэлгэ шадабарла харуулаха юм. Бишэ тэдэнэй дунда хатар наадаха, дуу дуулаха.

Баунтын ангуушан Георгий Былинов:

— Республикынгаа залуушуулай ёһо заншалта хайндэр болохо фестивалда хабаадалсахаа хойн хойто Баунтын аймагһаа хоёрдохё ерэндээ баяр омогээр дүүрэн ябанаб. 1957 ондо болоһон түрүүшн фестивалда ерэнһинээ хойшо Улан-Удэдэ нэгшэ ерээгүйб. Теэд гурбахан жэлэй турша соо ямар сэхэ барилга бодоо гэшэб! Тэрэ үдэр самолётһоо буугаад, автобусаар ерэхэдэмни хуушан ябаһан гудамжа, талмайнууды танихаар бэшэ болоһоһон байбэл.

байдаг гэшэ. Би үбэлдөө колхозһоо сааша хэдэн зуун модоной газарта гаража, үетэн нүхээрөө хамта агнуури хэдэгби. Хабар боложо, урин дулаанай буугаагүйдэ

агнууриһаа буудаггүйбди. Тиигэжэ хэдэн манган түхэригэй олзотой бусажа ердэг гэшэбди. Мүнөө колхознойнгоо пилораммаар малшад, ан-

гуушадый һууха гэрэй модо хөөрөнэб. Үдэрэйгөө нормо алдагшагүйб, заримдаа горьтойхоноор үлүүлээдшысэ байдагби.

Фестивальда эртэ хабар байханаа хойшо бэлдхэжэ эхилээбди. Би жэл бүхэндэ уран хайханай бүлгэмдэ хабаадалсажа, түрэл эвэнк арадайнгаа ирагуу гоё дуунууды дуулаха дуратай хүм. Мүн баян дээрэ өөрөө эвенк дуунуудаа наадажа шадаха болонхойб. Фестивалин үедэ ород драмын театр соо нислэл хотынгоо ажалшадта эвенк арадайнгаа аялгата хайхан дуунууды дуулажа үгэхэ байнабди.

Инженер-технолог Ирина Плишкина:

— Коммунистическэ парти. Советскэ правительство залуушуул тухай саг үргэлжэ анхрал оролдог гаргажа байдаг. Энээнэ ашаар бидэнэр — бүхы совет залуушуул талалгарягүй хуража мэргэжэлтэй болоод, ажалай ариун замда гарадаг заншалтайбди.

нэр — ерээдүйн инженер-технолог дүүргэжэ гараба. Диплом абагшадый олонхын хүршэ область, хизариуудта ажаллахаар эльгээгдээ. Би өөрөө Эрхүүтэй областин мяха-консервын комбинатта ажаллаха путевко абанхайб.

ойлгоһоноо ажал дээрэ хэрэглэхэ зорилготойгоор ошохомни.

Закаменай Санагын Соной Сөвөдэй түрүүлэгшэ Бато Дамцеев

— Эхэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай эхилхэнээ хойшо тэрэндэ хабаадалсаха Сталинградһаа Берлин хүртээр фронтинууды сөхөлсөөн байбэл. Харин муухай дайсагдтай ами наһа гайхалтай дэйдэ даһанһайн түлөө намайе онсэг түрэмжэй Алдэр солын гурбан шатын ердэнуудер шагтаһан юм. Дайнда ябажа гараһан хүн хэдэ арад зондо дайнай юу асардагыё хай-

чаар мэдэнэб. Саашадад дэлхэйд хүн зон дайны эболон бү үзэг, дэрини угаа бү үнэрдэг гэжэ хэлэхэ байнаб.

рээ амжалта туйлай, эршэмтэйгээр хүдэлээ!

Чимит ДАРИБАЗАРОН

ШЭНЭ ЮРӨӨЛ

Һүр жабхаланта залуушуул. Һүгэдэнэб танай бэлитгэ. Атомай хүсэнтэй адлидхашагүй, Шэжэр алтантэй жэшшэгүй Шэнэ үсын баатарнууд! Наадан зугаагшайн ургуулан Нангин юрөөл үргэхэм: Хушууран, бэлхээшэ Һүрэгтнай Хоног бүхэндэ үдэг лэ. Хурдан гүйгөөшэ хүлэгтэй Ходол солоёо дуудуулга лэ. Танайл гарсар ургуулаглаһан Таряан далай долилог лэ. Аршаан шэнгээр булгилһан Арбан хаалгитнай дэлгэрэг лэ. Үлээн шэнгээр эбхэрһэн Үнэтэ ноһонтнай торгожог лэ. Уужам талаар дэбхэрһэн Унагад, хурьгад түлжэг лэ.

Цыден-Жав ЖИМБИЕВ

Коммунист ажалай бригадын дуун

Түмсн зонотнай Түүхэтэ хүдэлесн. Түүсэб, хүсэлнай Дүүрэхэ дүтлөө.

Коммунист ажалай бригада жагсама, Холье зоримо хамтадаа ябанал, Хубисхал — тэмсэлэй харгыгаар урагшаа, Ходоодоо түрүүлэн дабшанал!

Мүнөө үымнай Мурыссон шэстэй, Мунхын мунхэдэ Нэртэй түрэтэй.

Коммунист ажалай бригада жагсама, Холье зоримо хамтадаа ябанал, Хубисхал — тэмсэлэй харгыгаар урагшаа, Ходоодоо түрүүлэн дабшанал!

Үргэн Советскэ Оромнай хүгжэнэ, Оло мүшэдээр Огторгой шэмэнэ.

Коммунист ажалай бригада жагсама, Холье зоримо хамтадаа ябанал, Хубисхал — тэмсэлэй харгыгаар урагшаа, Ходоодоо түрүүлэн дабшанал!

Хойто-Байгалай хурагша Лидя Бакиеева:

— Би энэ жэл хойто-Байгалай дунда хургуулида 9-дэхи класста хуража, һайн сэнгэлтэйгээр дүүргэндээ эхэ баяртай ябаб. Мүнөө хоёрдохы эхэ баярны болобо. Юуб гэхэдэ, республикынгаа залуушуулай найр нааданда хабаадалсаха золотой байбэл.

болотор уран хайханай бүлгэмүүдэй харалгада гү, али залуушуулай түрүүлшын хайндэр — фестивалда нислэл хото намай асараагүй юм. Тээшшэ арай заа ябаа ха юм биб даа. Улан-Удэдэ ошожо, ондоо аймагуудай бэрхэ бэрхэ ауушад, хатаршадшысэ хаража, юу хээ ойгожо, мэлэжэ, абаһайб гэжэ эхэл һанагша бэм. Досогоо һанажа, сольхөжэ ябадаг бодолни мүнөө хүсэлдэжэ, фестивалда хабаадаха золотой байһандаа угаа эхэ баяртай ябанаб.

фестивальда нислэл хото намай асараагүй юм. Тээшшэ арай заа ябаа ха юм биб даа. Улан-Удэдэ ошожо, ондоо аймагуудай бэрхэ бэрхэ ауушад, хатаршадшысэ хаража, юу хээ ойгожо, мэлэжэ, абаһайб гэжэ эхэл һанагша бэм. Досогоо һанажа, сольхөжэ ябадаг бодолни мүнөө хүсэлдэжэ, фестивалда хабаадаха золотой байһандаа угаа эхэ баяртай ябанаб.

Түнхэнэй бүхэ Буда Арабжаев:

— Манай аймагай арбаад барилдаашад республикынгаа залуушуулай фестивалда һайн бэлдхэлтэй ерээбди гэхэдэ алдуу болохогүй гэжэ һананаб. Би өөрөө арбаад жэлэй туршала барилдаанда хэдэн удаа хабаадалсажа, эдир барилдаашадай дунда хоёр удаа республикын чемпиной нэрэ зэргэдэ хүртэлсэхэ хубитэй байгаб. 1954 ондо республикын эхэ найрай үедэ барилдаанай болоходо эрэшүүлэй дундаһаа

чемпиной нэрэ зэргэдэ хүртөө һэм. Тэрэ гэлһинээ хойшо үнгэрэгшэ жэл болотор энэ хүндэтэ нэрэ зэргээ алдангүй ябаһан байнаб. Үнгэрэгшэ жэлдэ Буряг ороной Росси гүрэнтэй нэгдэлһээр 300 жэлэй ойн баярай үдэргэй дашарамдуулан үнгэрэгдэһэн һорһондо хабаадалсаа бэлэйб. Абаһаар яһала һайн ябатараа, нотагайнгаа барилдааша Буда Цыреновт хсягдажа, хоёрдохы һуури эзэлһэн байнаб.

Мүнөө залуушуулай найрай барилдаанда хабаадалсажа, дахин энэ хүндэтэ нэрэ зэргээ бусааха һанан бии.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Түнхэнэй аймагһаа фестивалда ерэнһэн бүлэг залуушуул сэнгэжэ ябана. Н. ДАМБАЕВАН фото.

„Привет“ ансамбльда Будамшуу хабаадахань

«Привет» гэжэ нэрэтэй ансамблине республикадамай мэдэхгүй хүн үсөөншгэ ёһотой. Энэ уран хайханай коллектив байгуулагдаһаар миил хоёрхон жэл болобошысэ, хото, хүдөөгөөр холо суурхадаг болонхой. Хэнэй үүсхэлээр, дурадхалаар инмэ нэрэтэй уран хайханай бүлгэм бии болоо юм гэжэ зарим нэгэн мэдэхшэгүй ябахандаа болохо байха. Тиимэһээ ансамблин намтар тухай тобохоноор хоёрхэдэ имэ. 1958 оной хабар. ВЛКСМ-эй Улан-Удын Советскэ райкомдо эдэбхитэй комсомолшууд сугларрад, болохоёо байгаа Майн 1-нэй хайндэртэ бэлдхэлэй түсэб хараалжа байгаа бэлэй. Хэншьеб, тэндэ һуугшадый дундаһаа нэгэнини: «комсомолшуудай тусхай уран хайханай бүлгэм байгуулаа һаа, эхэл һонин байгаа даа» гэжэ дурадхал оруулан гэхэ. Тэндэ һуугшад энэ дурадхалысэ булта нэгэн дуугаар хайшаагаа һэн. Тиигэжэ городой дээдэ хургуулай, предпрятинуудай комсомолшуудһаа бүридэһэн комсомолшуудай «Привет» гэжэ нэрэтэй ансамбль анха түрүүшынхөө байгуулагдана юм.

Владимирович Каллиопи хөөр: «Аже Уран зохоболшоһоо байтагай атгай зураашад манда байха.

Нээрээшье, ансамблиннгаа үлдэн хэрэгсэлнуудысэ тэдэнэр өөһэдөө бүтээнэ. Харуулан жэл: гуулха агитациһаа эхилдэг, үдүүри хубсаһаа өөһэдөө бэлдээ таандэтэ жа бодог байха юм.

Комсомолшуудһаа бүридэһэн ансамбль һэн тула концертынгээ баграммысэ шог зугаатайгаар, хөбөлөөтэй наадагтайгаар, дайшалхысэ мүужүүлгын удхатайгаар эдүн хые хүсэдэгдэн гэжэ андээ. ллин коллектив мэдүүлнэ. Жэлэ граммдаа оруулаха матаһан льянь ВЛКСМ-эй городой, советной райкомуд хэлэжэ үгэдэг. Тиимэ дэнь тэрэ бодото баримтынё һаа жанраар хэрэглэхэмнайб гэжэдоо. ансамблин совет дээрэ зүбшэн нэз сэгдэнэ. Ансамблин советэй юу сэжэ баталһанай ёһоор, тэрэзуул сатирическэ шүлэг, дуу гү, альһонд гонихон үзэгдэл зохиёһоной Га. һүүлээр, репетицисэ хэжэ эхилһон Тиигэжэ шалгалта бариха, Дэ и дулдануудаа залжа, зүб Тус хүмүжэлэл абаһанайнгаа улааи з родой клубуудар, аймагуудиза ябажа, концерт табиха захалэ. Хүдөө шотагуудта гарахалдаа, я сал наада табяад ябадаггүй, а янаб шадай дунда элдэб лекци, хөөр, дөөнүүдэ үнгэрэгдэг, уриа лог б илакадуудысэ бэшэдэг, ханын кол тэ, «Дайшалхысэ хуудаһа» гаргисул байха юм.

Ансамбльда мүнөө 22 комсомолшууд хабаадана.

Хоёр жэлэй турша соо ансамбль концертын 15 шэнэ программа зохиёжо, Баргажанай, Заиграйн, Кяхтын, хамта арбаад аймагуудар ябажа, 300 гаран концерт харуулан байха юм. Хүдөө шотагуудар ябахандаа нотагай байдалһаа бодото баримтануудысэ суглуулжа, концертынгээ программасысэ ходо шэнэлдэг заншалтай.

— Энэ хэрэгтэмнай ВЛКСМ-эй райкомуд эхэхэн туһа хүргэдэг гэшэ. Ямар нэгэн бодото баримта манда хэлэжэ үгэхэдэнь, өөһэдөө тэрэ темэдэнь шог зугаатай шүлэг, дуунуудысэ, тэрэнэй хүгжэмысэ тэрэ дары зохиёдог, концертынгээ программада оруулдагби, — гэжэ ансамблине хүтэлбэрилэгшэ Сергей

Мүнөө «Привет» гэжэ ансамль боложо байгаа залуушуулай һд с дэртэ зорюулан, һонирхолтой шааг церт бэлдхэжэ дүүргэб. Буца, шуу «Привет» гэжэ ансамбльда бай баалахань» гэһэн нэрэтэйгээр д сэнхэгдэхэ юм. Программань нис бэл отделеһитэй. Түрүүшын ош ленидэ Цырен Шагжинай «Бумун шуу» гэжэ пьесын һүүлшын үхүн дэл харуулагдаха.

Б. Жамбалов

Тоо, баригтанууд

Ажалай алдар солын хайндэртэ хабаадахаа хүдөө шотагуудһаа 3 мянга шахуу хүнүүд ерэнхэй. Тэдэнэй дунда фестивалин хүндэтэй айлшад, хүдөө ажахын, промышленна предпрятинуудай түрүүлшүүд, коммунистическэ ажалай бригадын гэшүүд, коммунистическэ ажалай ударишуу гүүд, уран хайханай бүлгэмдэ хабаадалса, спортсменд бии. Мүн Улан-Удын хэдэ мянган залуушуул фестивалда хабаадалсаха юм.

Коммунистическэ ажалай бригадын, ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө комсомол, залуушуулай 1000 гаран коллектив, 1500 эрхим залуу худалмэришад, колхозникууд мүнөө үедэ тэмсэжэ байна.

Июлиин 20-ной мэдээгээр 15 мянган залуу худалмэришад энэ жэлээ хоёрдохы хахад, 1961 оной тусбөөр ажаллана.

Республикын залуу уралан нарижуулагшад комсомолой уралан наларижүүлгын долоон жэлэй жасада 60 миллион түхэриг оруулаха уялга абаһанд юм. Тэрэнээ бөөдүүлхын түлөө 1000 уралан нарижуулагшад тэмсэжэ шуу байна. Байгша жэлэй таба харын туршала тэдэнэр уралан нарижуулгын 1215 дурадхал оруулжа, тэдэнэй 974-ниинь үйлдбэридэ нэбтэрүүлгэдээ, 3212939 түхэригэй алмалта хөгдээ.

Республикын комсомол, залуушуул 1800 шахуу тонно түмэрэй хаяг даһа суглуулжа, комсомолойног жасада 4546 мянган түхэриг оруулагдай.

Хурагшадый үйлдбэриин 300 бригаданууд эмхидхэгдэжэ 1300 гектартарта ороһон таряан, 1521 гектартарта кукуруза, 1315 гектартарта тэжээлэй ургамал тарилһаһан, 500 мянган шубуун дэжээгдэһэн, 11 мянган туулай, 1000 600 тугал, 1800 хурьгад, 900 поршохон толжүүлэгдэһэн байна. 1500 аж хурагшад барилгын бригадануудта хүдэлнэ.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН ҺАЙНДЭР

Мүнөөдэр Бурядай залуушуулай ажабайдалда хүжүүн баяртай ушар фестивал — ажалай алдар солын хайндэр эхилбэ. Энэ хайндэрысэ республикын залуушуул үннэй хүлээжэ ядаһан юм. Бурядай 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадионий ноһон талмай дээгүүр фестивалин хүндэтэй айлшад — ажалай түрүүлшүүд Балдама Түгжневна Доржиева, Трифон Дементьевич Брылев, Балдан Самбуевич Дабаяв, Петр Петрович Милин болон бусад зэргэлэн гарахань. Эдэнэй үбсүүндэ Социалистическэ Ажалай Геройин амтан олоһонд июлиин наран доро яларха. Эдэнэр эршэтэ ажалайнгаа түлөө Эхэ оройнонгоо үндэр дээдэ хайрада хүртэһэн хүнүүд. Ажалайнгаа намтар хаяхан эхилжэ ябаһан, түрүүшынгээ амжалта туйлажа байһан оло мянган залуушуул эдэнэй удаа хойно хойноһоо зэргэлэн алхалха. Залуушуулысэ коммунистическэ ажалай бригадануудай гэшүүд, коммунистическэ ажалай ударникууд толгойлохэ байна.

вүүд, 1500 эрхим хүдэлмэришад, колхозникууд тэмсэжэ байна. Абаһан уялгануудаа болзорһоон урид дүүргэхэ зорилгоёо тэдэнэр эрхимээр бөлүүлжэ шадлаа.

Республикын промышленна, харгы замай, барилгын предпрятинуудай комсомол, залуушуул фестивалда эрхим бэлгүүдтэйгээр эрбэлэ. Залуу худалмэришэдэй зорилгонь юуб гэхэдэ, ажалай бүтээсээр долоон жэлэй түсэбэс табан жэлдэ дүүргэхэ уялга абанхай. Комсомол, залуушуулай коллективүүд ажалай бүтээсэ дээшлүүлхэ туршаа хүн бүхэнэй, бригада бүхэнэй түсэбүүдысэ хаа хаанагүй табиха байна.

Техническэ дэбжэлтын түлөө мурьсөөн районуудай комсомолой организацинуудай хоорондо эхилһэн хэй. Энэ мурьсөөндэ Закаменай аймагай комсомолой организаци түрүүлжэ ябана. Энэ хүдэлөөс Эдын вольфрам-молибденэй комбинатай комсомолшууд аймаг соогоо түрүүлэн үүсхэһэн байна. 316 залуу худалмэришад долоон жэлэй түсэбэс табан жэлдэ дүүргэхэ зорилготойгоор ажаллана. Хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшлүүлхэ, тэдэниис уралан нарижуулгын, ухаалан зохоболгын хүдэлмэридэ хабаадуулаха, коммунистическэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мурьсөөс улам дэлгэрүүлхэ туршаа эндэ эмхидхэлэй хэмжээ ябууланууд бэлдхэгдэжэ байнхай. Залуушуулай хабаадалгатайгаар уралан нарижуулгын 51 дурадхал оруулагдажа, тэрэнэй ашаар комбинат 350 мянган түхэриг арьбалһан байха юм. Комсо-

мол, залуушуулай үүсхэлээр элээр рознерги, түүхэй эд, элдэб маринал гэхэ мэтыс эзэн ёһоор гаргисалһанай ашаар 400 мянган түрүүлриг арьбалагдаа.

Техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэл ажалай залуу түрүүлшүүд олоһоруулба. Байгша оной июлиин 20-ной мэдээгээр республикын 12 мянган залуу худалмэришад хөгжидохи хахад жэлэй, 1961 оной түсбөөр ажаллажа байгаа. Долоон жэлэй уралан нарижуулгын комсомолой жасада 60 миллион түхэриг оруулаха гэлһэн эхэ уялга республикын залуу уралан нарижуулагшад хай хоёрдохы слётто абаһан юм. Энэ уялгада дүүргэхын түлөө мэтэ га гаран залуу уралан нарижуулагшад мүнөө тэмсэжэ байна. Энэ жэлэй таба харын туршала уралан нарижуулгын 1215 дурадхал оруулгагдажа, тэрэнэй 974-ниинь үйлдбэридэ нэбтэрүүлгэдээ, 3 миллион гаран түхэригэй арьбалалта хэдээ, 1800 тонно түмэрэй хаядаһа суглуулагдажа, комсомолой жасада 4 миллион хахад түхэриг оруулагдай.

Хоёрдохы геологическа аяншалт үнгэрэгхэдэ, республикын комсомолшууд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. 10 мянга шахуу хүнүүдһаа бүридэһэн бэдэрэлгын отрядуд эмхидхэгдэжэ, ашагта малтамай элэрүүлхэ ашагуйхэн хүдэлмэришад хэжэ байна.

Долоон жэлэй хоёрдохы жэлэй дайшалхысэ зургаан зорилго бэлдүүлхын түлөө тэмсэл колхоз, совхозуудай поли, нуга, сабылалт дээгүүр эршэтэйгээр ябуулагдай.

Республикын комсомол, залуушуул 1960 оной дүүрэтэр 15 мянган тонно мяха, 40 мянган тонно бабаха, 2 мянган тонно ноһоо хайшалха, 21 мянган гектар газар дээрэ га бүрин 3 центнер кукурузын

ЗАМАЙМ ХОЛЫЕ ГЭРЭЛТҮҮЛЫШ!

Аймагта дуугаа бэлдүүлхэнэ

Б. Удын Лениной орденото паровозно заводой комсомол-Ажал хүдэлмэри алдаршуулгантанабли» гэнэн урьяа лооро үнгэргэгдэж байһан занингаа улай хайндэртэ үнинһөө хойнээр мэдэнхэй. Фестиваль угтуулан, уулан жэлэйнгээ түсэб болзорһоон лээд, үүдүргэжэ, хайндэртэ хабаададээ тааидэтэ эрхэ олохын түлөө комзалуушуулай бригадануу оорондо шанга мурьсөөн боотынгээ байна. Энэ мурьсөөндэ аар, хироловой хүтэлбэрилдэг коммушалхы пекэ ажалай бригада эрхим ар адун харуулжа, нэгдэххи хуужэ андлээ. Тингэжэ тус бригада доүлнэ, жэлэй хоёрдохон жэлэй түсэб матаһа нара соо дүүргээд, мүнөө ой, совной түсэбөөр ажаллажа байг. Тиммэнэ энэ коллективтэ фестивальда хабаадаха хүндэтэ эрхэ б гэжээдоо.

Убшэн заводой ремстройцехын комой организацион гэгшүдэ залуулай хайндэртэ хабаадахыгү, алдэдынгөө түлөөлэгшэ комойной Галина Талкина эльгээбэ. Эмол басаган Галина юу хэзэ нимэ хүндэтэй болоо гэзэ зүб Тус цехын комсомолой оргазавод соогоо эгээл түрүү магуу низацинуудай нэгэн юм. Юуб захалар, ремстройцехын залуушуул адаа ямар хэмжээ-ябуулга хараа-үй, алааб, тэрэйндэ эдлэх үүсхэлээр, түрүүшын зэргэдэ хабаадаг байна. Жэшээнь, республикколхоз, совхозуудта түл абал-сүлөөгүй үедэ туйалхынь гоий залуушуулда ВЛКСМ-эй обансай хандахадань, нүхэр Талкина гай һа соогоо түрүүдэн энэ урьяа итой шаагаад, нүхэд басагадаа да-Буджа, түл абалсахаяа хүдөө гаралда байна. Гадна үйлдэбэри дээрээ гээр дүнгүүдье харуулхаһаа гадань нинтын хүдэлмэридэ эдлэхитэйан ор хабаададаг Галина Талкинада «Будмунистическэ ажалай ударинын үхүндэтэ нэрэ олгогдонхой.

Заводой цехүүд болон таһагуу-балок комсомолой организацинууд тивалийн урда тээхи үдэрнүүд-Ажал хүдэлмэри алдаршуулантанабли» гэнэн урьяа доро зунхай атакиада үнгэртөө. Мүнөөдэр ай заводһоо 200 гаран спорт-мүүд мүн тэды шэнээн занаринуушуул БурАССР-эй 25 жэлэй амжэтэ стадиной номин хүноогоор бүрхөөгдэнэн тал-дээрэ спортн парадта хабаа-саха юм. Заводой Культурордонной болон цехүүдэй уран ханай бүлгэмүүд городской клуб, май дээгүүр хэдэн концерт халда хаһа.

Залуушуулай ёһо заншалта ндрые угтуулан, ПВЗ-эйн залуушуул түрэл городоо болбосоон элтэй болгохо хүдэлмэридэ бхитэйгээр хабаадалсаа. Фестивальда бэлдэхэлэй үедэ залуушуул Мухаршэбэрэй аймагай шэфтэ абан колхозуу-мартаагүй. Аймагта үнэргэгдэн залуушуулай хайндэртэ 100 гаран комсомолшүүд ошожо, туһамжа хүргөө.

П. Чебунин.

гоон эшэ набша ургуулха, милан толгой шубуу дэгжээхэ, 100 рма дээрэ хүндэ ажалые оньһооруулха ёһотой юм. Энээнине бэсүлхын тула бүхы райоинуудай комсомолой организацинууд мурьсэжэ байна. КПСС-эй обкомой, респуббликн Министрнүүдэй Советэй нэмжуулгын Улаан туг Кяхтын аймагай комсомолой организаци наймагтайгар бариха ябана. Энэ тусмагта залуушуулай хүсөөр 2 мянган центнер мяхан, 11 мянга гаран центнер хүн абтаа, кукурузын бэлдэмэй дээрэ 10 мянга гаран тонно шэргэжүүлэ гаргадаа.

Энэ аймагай Ранжуравай нэрэмжэтэ колхозой комсомол-залуушуул (комсомолой организацин секретарь Василий Машитов) һулалиине өөһдэньгэ гарта абанан дуурайна. 48 наалышадэй нэгэнишье тэдэ наһанһаа дээшэ гараадүй. Тэдэ үлэһэн хү гүрэнэ худалдаха хахад үлэһэн хү түсэб аяр майн 17-до үдүргэһэн юм. Ранжуравайхид фестивальдаа ёһотойхон лэ бэлэгтэй үрбэ.

ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг Тарбагатайн аймагай комсомол-залуушуул бариха ябада.

Фестивалинн урдах үдэрнүүдтэ ажалай шэнэ шэнэ баатарнууд элирүүлэгдэ. Эдэйн аймагай «Октябрьский» совхозой залуу хонйшон Владимир Исаковой нэрье бүхы республикнаний мэдээг болонхой. ПВЗ-эй хүдэлмэриншэн байһанаа һаин дураараа совхоздо ошожо, табан жэлэй туршада хонйшон мэрэгжэл эрхим һайнаар шулаала. Нүхэр Малашкынн жэшээгээр комсомол хүбүүн 2 жэлэй туршада 100 эхэ хонйһоо 320 хурьга абаха гэжэ шиндэнхэй.

Нарин-Заганһаа репортаж

(Коммунист ажалай ударник Дулма Дармаевада)

I.

Үрэй хираанһаа улуу тунга саг,
Үрэй сайлганһаа үлүү гоё саг
Байдаг юм аал,
хэлэнэ үгыт?—гээд.
Баян Бичурын халзан гүбөөнүүдһөө асатай гуурһаа баряад,
Агуужа байбаб амтатай аглаг агаар.
Анхарыт даа, таанар, дуулыт даа, нүхэд,
Алтан гургалдай, болномуурай харюу,—
Арайш бэшэ, суута хаалишан Дулмын Аршаан дээрэһээ аялгалһан харюу.
Хайшан гээд манай герой болоһынь Хараха гэз һаа, үүр сайлганаар урилдан.
Нарин-Заган, Нарин-Заган ошобл,
Наһан залуу налгай Дулмын золгобл...

II.

Үлэйтэ хадаһаа үлөөнэй наран улыгөөд.
Үүлтэр һайта үнээдэй үүгэнэн гараба.
Энэнтэй хамта аялга дуу найруулан,
Элентро-хүүхүүрнүүд нэгэн доро нэрвэшэбэ.
Хүгтэй ажалай хүгжэмдэ хайлаһан Дулма Хүл шорхой хурдан түргөөр гүйн,
Хүүхүүр үнээдтээ хүхэн буриданы табина,—
Хүнэг соогурн хүүвэнэл мэдэнэ һүн.
Ойгуурн нэгэ ташуур бариһан хүбүүн Орболдоод лэ бури, юрэдөө, халанагүй.
«Тэрэни аса! Энэни аба!»—гэхэлэнь Тэрд гэжэ гүйдэл дундаа оролдоно.
Нэрэ хэлтэрэнь, Николай гээд байл.

III.

...Һүнэй фермын бууса дээрэ үглөөниниһ хүртэйш гэхээр байдал тогтобо гэнтэ:
Бичурын совхоз бүхэли дээрээ газаань Бэлэг сэлэгтэй барлан байба өрээд.
Нульбазынь хоймор дээрэ бодоһон Саха хүдэнэй салагар үргэн орой дээр Улаан Одон наранай гэрэл булаама Урин галаар бадаран нособо мүнхөөр.
«Коммунист ёһоор хүдэлэе, амжаһуул!»—гэһэн Хонгоё урлал тэнгэри дээгүүр бэшүүлнэ.
Баранай досоо баатар зориг ургаад,
Бичура дээгүүр олоной магтаал хүлээнэ.—
Ингэмэ тэндэ, Нарин-Заган дээрэ Илаһан ажалай хэшэг шэнгээр даллажа Коммунист ажалай баһа нэгэ бригада Комсомол дуугаа мүнөөдэр дуулаба.
Энэ бригадын энгэр захэ дэрлэһэн Эдир залуу Дармын Дулма хөөрэнэ:
Гурба мянга табан зуун литр үнээдһээн нара бүхэндэ һаажэ байхаб гэһэн аял-Таба, зургаа мянга хүргэһэнөө би Таанар маанарай фестивальда бэлэглэб!

IV.

Коммунист амалтанай комсомол магсаалай Хурдан алхам Улан-Удээдэ харахадаа Нарин-Заганай налгай Дулмын шарай. Нара татуулһан

Ц. Галсанов.

МҮНӨӨНЭЙ ЗАЛУУШУУЛ

Маряатай сагаан хүгшэн:—Аа, ёх-хо—гэжэрхөөд, орон дээрэһээ бодожо, столдо дүгэлхэ зуураа:—Хүбүүдэй эрхэ болошоол даа. Мүнгөөр ядуу байхамнай аягүй,— гэжэ дуугарба. Эдэ үгнүүдье дуулахаараа, алаяһа, батаганын аһажа байһандал, баруун гараараа духа, шэлэ хүзүүгээ эльбээд, үдхэн хара нидхээ хүдэлгэн:—тулашабал даа,— гэжэ морхогор, үндэр хамартай үбгэжөөл сайгаа уухаяа болөөд зүбшөөбэ.

Үлөөдэрнын эртэ үлгөөгүүр үбгэжөөл городской дэлгүүртэ хүхэрэй мяха абаад ябахаяа байгаа һэн.

—Харин, хүнүүдтэ үлүү шэгнэжэ, мүнгынь дутуу абажа байбаш. Хоёр нүдөөрөө һайса хаража байха юм,—гэхэ мэтые заабарилһаар хүгшэн үбгэнөө мордохуулаа бэ-лэй.

Үбгэнэй наймаагаа дүүргээд байхада үдэрэй табан час боложо байгаа.

Сүлөө забдагүй мүнгөө тооложо байһан үбгэн хажуудан хүнэйшье эрһыне ойлгобогүй. Тооложо дүүргэхэ байтарнь:—Мяхан дууһаа үү?—гэһэн абаян гэнтэ дуулаба. Тэрэнэй мэдэгнээр толгойгоо үр-гээд, колхозой түрүүлэгшэ зогсо-жо байба.

—Энэ үлөөд даа, Дугар Нимаевич,—гээд, үбгэн борсо сорсо мяхан үлөөдэй заагаад, урдаһаань энэбхилэн байгараа, мүнгөө гарай пулаадта орёжо хадагалба. «Энэ мүнгөө тооложо байһаар, танай эрһыньше ойлгобогүйлби»,—гээд, үбгэн түбгэжөөһөн маягтай болоно. Тинхэдэнь сула нүдөөрөө энэбхи-лын зогсонон түрүүлэгшэ:—Митаб-най һаяар эрэхэн бээ. Хургуули-да сугтаа нэгэ партада һайсал һуу-һан хоёр гээшэбди. Моригүй һаа, намтай һуугаад, амар ябашаха байгаат,—гэжэ дуугарба.

—Зунай үдэр ута даа. Һанаагаа бү зобогты. Дугшуулһаар наранай орохоһоо урид хүрэнэ бээбэ, холо бэшэ ха юм,—гэжэ үбгэжөөһөн дуугархада, түрүүлэгшэ:—Бато Дугаровичында хэрэгтэй һэм,—гээд, яаралтай ябашаба. Үбгэн түрүүлэгшын хойноһоо хараад:—Бэрхэл шолмо даа. Наял ноһаа шэрээд ябагша бэлэй. Мүнөө нимэ ехэ колхозые хүтэлжэ байха. Ушөө ямараар хүтэлнэб! Тээд, мни Митабыше бараг гээшэ ха. Советскэ армийн майор болоод яба-хадаа,— гэжэ һанаһаар үлөө һэн.

Хоёр час үнгэрһэн хойно үбгэн городской захала гараад, дугшуулжа ябаба. Урагиһаа харахадань, хүүр-гын хажуула нэгэ хүнэй зогсохонь харагдана. Юун гансаараа зогсо-һон хүн юм гэжэ үбгэн һанаата болобошье, гэгээн сагаан үдэр ха юм гэжэ бодосоон, морёо бүри

Залуу наһанайнгаа золтойдо... Н. ДАМБАЕВАЙ фототюд.

Ш. БАЛЫЖИНИМАЕВ

РАССКАЗ

гаран жэл соо үрэ хүүгэдые үдхэ-жэ байһанаа гайханаб,— гэжэ хэ-лэжэ байтар, газаань машина эрээд зогсоһобо.

— Дамба, хүбүүмнай ерээл. Түр-гэлэ, утгая. Хари алдажа энэ мүнгэн тухайгаа шашажа байбаш,—гээд Дулма хүгшэн үргэн муртөө бүри үргэн болошоһон хэбэртэй, ноур-таа дүүрэн баяр дэлгэн, газаашаа гараба.

— Хүүгэднай, һайн ябаа гүт даа?—гэлэн үбгэн хүгшэн хоёр бишыхан ашанараа харахадаа хү-хнжэ, дарья шууяа табилдаба.

Уулзалдын түрүүшын үгнүүдэй хэлэгдэдэ, Дамба үбгэнэй аша хү-бүүгээ гартаа абаад хөөршөөн бай-хада:

— Энэ айлшанаа танинагүйлди,— гэжэ хүгшэнэй дуугарха дуул-даба. Дамба үбгэнэй ерьсэд харан гэхэдэ хойнонь зохилоһон хубса-һан, сэнхир тунгалаг нүдэтэй, на-бтар шарахан ород хүбүүн зогсо-бо. Тугаарай энэ хүбүүе обёроогүй байһандаа гайхан, түрүүлэгшын, хүбүүнэйнгээ ноур үбгэнэй шарай-шалан байтар ород хүбүүн:—Баабай, та горхойной эрьдэ мүнгөө орхижорхөөд ябашаһан байгаада,—гээбэ.

Зол болохоодо мүнгэн соотнай хүбүүнэйнгэйн эрһэн телеграмма байха, намда туйлбал. Хураг-шалһаар ябатараа танай хүбүүн-тэй, түрүүлэгшэтэйнай дайралда-жа, мүнгынетнай гартатнай бэрюу-ла байһандаа баяртайб,—гээд хар-манһаа пулаадта орёлогтоотой мүнгынь гаргажа үгэбэ. Тугаар энэ хүбүүн тухайда муугаар һана-һанаа доосоогоо гэмшэн, Дамба үбгэн:—Һайнта даа, залуу нүхэрни. Баяр дээрэ—баяр. Энэ һайхан яба-далыетнай юугээр харюулха? гэ-шэбдиб?—гээд, залуу ород хүбүүе хөөршөөн хаража байба.

— Яагаа жэгтэй юм. Танихагүй хүнэй мүнгыне олоод асаржа үгэхэ,— гэжэ эжынгээ ехэгшэ гайхан, за-луу нүхэрые ямар нэгэн үзэгдөөгүй юумэ хаража байһандал гэтэшөөд байхада, Митабынь:—Эжы дэмь хуушанайхараа һананалта даа. Мүнөөнэйнай залуушуул нимэл ха юм даа,—гэжэрхибэ.

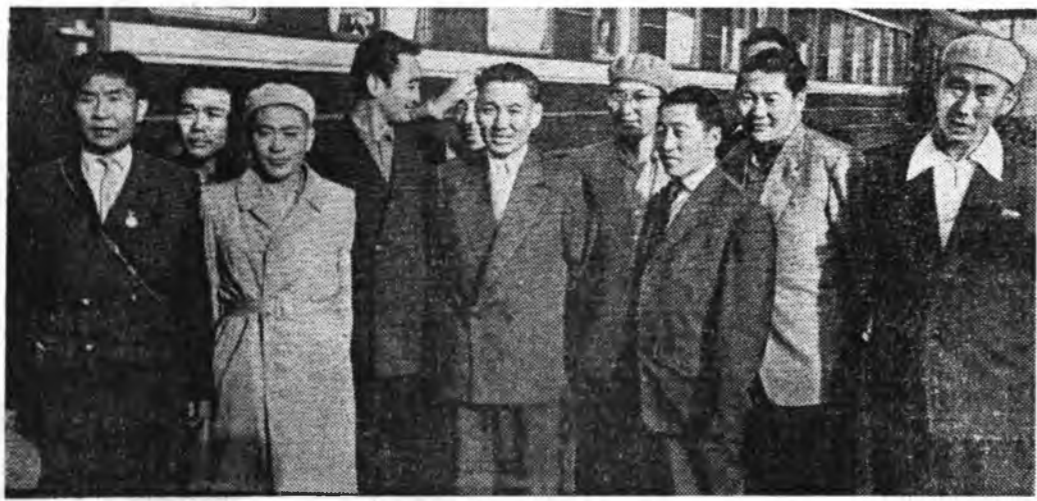
— Зүб, зүб, Митаб,— гэжэ абань хүхюутэй маһалзаад:—залуу нү-хэр, манайдаа айлшан болохыет-най гуйналди,—гэжэ уриба.

— Айлшамнай гэшэлта, гэртэ уриналди,—гэжэ хүгшэннинь өөрынгөө талаһаа зүбшөөгөөд, хэ-дэн үдэр бүрхэг, бороотой байта-раа гэнтэ сэлмэжэ, наранай бул-тайхдаа барлаһан хүндэл, үшөө-ныше дуугарха һанаатай аад, та-арамжатай үгнүүдые оложо ядан байгаа бэлэй.

ЭНЭ ХУУДАНАН ДАМНАЙ

МОНГОЛОЙ ЖУРНАЛИСТНУУД МАНАИДА ЕРЭБЭ

Уржадэр үглөөгүүр Монголой Ардаг Герцубликын бүлэг журналистнууд Улан-Удэ ерэбэ. Аха дүү хани хүршэ орономнай делегацие Монголой Ардаг-революцино партиин Центральна Комитетдэй хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Дамбий-балжар толгойло. Энэ делегацида МНЭ-эй аймагуудай 9 газет-нүүдэй редакторнууд оролоно.

Түрүүшын үдэр хүдэтэ айшаднай КПСС-эй обкомой хүдэлмэрилэгшэ элдэй уулзаан байна. Бүгдээрнь Улан-Удын мяха-консервын комбинат омоло, колбаса, консервэ болон мяханай бусад зүйл хайшан гээд үйлдэбэрилдэг технологитой танилса. КПСС-эй XXI съездын, ЦК-гэй нийнин Пленумэй шийдхэбэрлүүлэе бөөдүүлэн, долоон жэлэй түсэб урьдшалан дүүргэ-хын түлөө комбинадайхидэй тэмсэжэ байхан тухай тус предприт-нин директор нүхэр Горобец хөөржэ үгөө.

Усгэлдэр Монголой журналистнууд нислэл хотгоймнай танилсаха зуураа, Улан-Удын нарин сэбжын фабрикын коллективийхидэй айшалаа. Мүн энэ үдэр «Бурят үнэн» газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзаан байна.

ҮНГЭРХЭН АРБАН ХОНОГТО...

Июнь харын хүүлшын арбан хоногой олонхи үдэрнүүдтэ республика доторнай үүлэтэй, шинг бороо элбэгтэй байгаа. Тингэбшье зарим үдэрнүүдтэ бүгшэм халуун болоо. Республикнай шотагуудта эхэнхилдэ сүүдхэдэ дунда зэргээр 16—19 градус дулаан болоо. Зарим үдэрнүүдтэ 34-шье градус халуун болоон ушар бин. Тинхэдэ хуурай добо, элхэтэй газарнуудта аяар 58—60 градус халуун болоо.

Үнгерхэн декадын хүүлэй 5 хоногто бага зэргэ халхитай, хура бороотой байгаа. Жэшээхэдэ, Нарантата—23, Тори, Тунхэлдэ—31, Нижне-Ангарскада 32 миллиметр хүрэтэр хура бороон оронон байна. Энэ үе соо республикнай колхоз, совхозуудай таряа талханай гараса эрид хайжараа. Кукурузын гоё хайхан квадратууд бүришье эли, үндэр болонон байна.

Л. Гончарова, агрометеоролог.

НА АЯ БОЛОТОР хун шубуудые холын хойто зүгтэхи далай руу ошожо зунадаг гэжэ ханадаг байгаа. Теэд өөрөө хун шубуудай байрладаг Сагаан нуурай эрьдэ эрхэдэ гэлыхын эхээр гэлэгэ бэ-лэйб. Юуб гэхэдэ, ожорго ноогоор, жарахай хорхойгоор элбэг энэ нуурта урдань хун шубууд жэл бүри дулаан оронхо олоороо ерэ-бэ, дальбараагаа дэгжээхээ зуна-даг байгаа. Тэдэндэ хэншье хаал-та хэдэгүй хэн. Хэрбээ тугшаан бо-ложо ангуушан ябаа хаа, алагад гараад саашаа ябадаг. Ангуу-шанай нохойн эжэлжэ ядаад даль-бараануудань довтолоо хаань, хун шубууд нэгэ амин боложо ерэмсэ-рээ нохойе эндэ тэндээнэ тонош-хо, далаа арбайлгаад уса саруул-жа үлдэдэг юм. Ондоо ямаршье амитаң дүтэ ержэ шаладаггүй байгаа. Намар болоходо нуур дун сагаан хун шубуудаар бусалжа, шаг шуяатай байдаг байгаа гэжэ урданай үбгэд, хүгшэд хөөрэдэг юм. Тиммэнэ Баргажанай буря-дууд тэрэ нуураа Сагаан нуур гэжэ нэрлэншье байжа магад.

Мүнөө Бархан уулын хормой дорохи нэмжын тэнийнэн Хүнтэйн уужам талаар колхозуудай табан хушуута хүрэг малнуудай бөөгнэ-рөөн, трактор, машинануудай хүн-хөөнөн таһарнагүй. Эндэ шэнэ бай-дал тогтонхой. Амгалан тэнюун Са-гаан нуурай хун шубууд байрааа урилха баатай болоод, саашаа бү-ри холо газарта ошожо, зунадаг болоо юм. Теэд Сагаан нуур ээ-дэйнгэ ондоо тэвшэ нүүшхэдэ хоохон хубхай, хон жэн байдаггүй. Урданайхид аали үй түмэн шубу-удаар дүүрэн бусалжа байһаар. Хун шубуудай орондо тэжээмэл жэгүүртэ нугаһадай исалжа байхы-е хархадаа Хорин бурядуудай дунда хэлсэгдэдэг нэгэ нимэ үл-гэр толгойдомни оробо.

Хорин бурядуудай хэлсэгдэгэй ёһоор, тэдэйн уг гарбалай эсэгэ болохо Хорёдой гэжэ нэрэтэй хүн хубшэ тайгаар хэдэн хоногто агнажа ябатараа. Олын арал дээрэ харагдаа үзэгдөөгүй юмэ-тэй ушарба. Харан гэнээн синд-дэгэр хүгэ тэнгэриһэ найман хун шубууд буужа ершээр далаа нэ-бин гэхэдэ, нүдэндэ урихан, алая илдам найман сэрбэрэн басагад болошобо. Тэдэнэр тэндэ хубса-нааа тайлаад, ундаа шунгажа, та-маржа байжа наадашбад. Тэдэн-эй тамаржа байхан газарта үнгэ бүрнин хологто татажа байба ха. Хорёдой хубүүн модоной саана хоргодоод, үнн удаан адаган ха-рананайнгаа удаа, эгээл сэрбэрэн басаганайн хубсаһы ноужархи-ба. Басагад ундаа орожо байна.

ХААНА ЮУН БОЛОХОБ?

Мүнөөдөр үглөөнэй 9 часаа республикнай залуушуулай ажалай алдар солын найндэрай жэгсгал эхилэ. 9 час 30 минута-аа фестивалда хабаадагшад Бур-ядай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион тээшэ ошохо юм. Үдэрэй 11—12 часа фести-валин туг үргэгдэжэ, найндэрай гал носоогодохо байна. 12 часаа уран найханай гимнастика эхилэ, удаан залуушуулай суглуулагда-мал хоорой аялга ээдэлхэ. Үдэрэй 12 ч. 50 минутааа һур харбаан эхилэ юм. 14 час-аа бүхэ барилдаан болохо. Энээн-һэ гадна стадионд бусад тал-майнууд дээрэ баскетбол, волей-бол, теннис, штанг үргэлгөөр, бокс-оор, городни наадалгаар һорёон үнгэргэгдэхэ.

ДУН САГААН НУУРТА

басаган ябахдаа үмдэжэ ябадаг хубсаһаа үмдэжэ үхээмни гэжэ үбгэнһөө эрибэ. Хорёдой үбгэн хадагалжа хууһан хубсаһынь хан-за сооһоо гаргажа үгэбэ. Хубса-һаа үмдэхэдэ һамганийн залуу-гайнаа түхэл шарайда орошобо. Тинхэ зуураа үбгэнһөө нигэжэ асууба:

—Энэ хубсаһаараа хэр гоёбиб?
—Ехэл сэрбэрхэнш даа, минни хун шубуухан,— гэжэ залуугайхи-даа шэнгээр Хорёдой үбгэн ха-риуусаба. Тинхэдэнь һамганийн урсахан модон гэрэйнгэ үрхөөр ниндэжэ гараад, һөөргөө хун шубу-уун боложо хубилаад, гэр дэгүү-рээ хэлэ дахин элжэ, үри хүү-гэдтээ, үбгэнһөөр хагасаад, сэн-хир хүхэ огторгой өөдэ аалиханаар ниндэһэн гэхэ.

Хорёдой тулга дээрэ бусалжа байһан аарсаа абаха гэжэ тоого-нойнгоо барюул бараад байһан аад, һамганайнгаа үрхөөрөө гаража ябахынь харамсаараа бариха аба-ха гээд, харбагад гэхэдэ тоогоной хөө болошонон барюулаараа хой-то хоёр хүлһөөн һабардаад гэгэ-дэшэн гэхэ. Тэрэ гэнээр һамга-нинь һөөргөө бусажа эрэггүй юм ха. Тэрэһнээ боложо хун шубуу-дай хүлын хара үнгэтэй юм гэжэ арад зоной дунда хэлсэгдэдэг.

Үлгэр домогто оронон тэрэ орон нотагаар хаяхан айлшалад эрбэ. Мүнөө Сагаан нуурай эрье, тэндэхи байра байдал, арад зонойн ажа-һуудал танигдахаар бшэ болошон-хой. Хорёдойн үри һадаһан уйда-жа гашууджа байдаггүй. Хун шубу-удай орондо Сагаан нуураар

Соведүүдэй талмай дээрэ 15 часаа автомобиль, мотоциклэр аялшаднай дунда мурьсөөн боло-хо. Тинхэдэ революциин, театрын, Соведүүдэй талмайнуудта, ИВЗ-гүй, түмэр замтай, Загорско болон бусад амаралтын парк, клубуудта уран найханай бүлгэмүүдэй кон-церт үдэрэй 18 часаа эхилэ. 10 ча-һаа районүүдэй уран найханай бүлгэмийхидэй концерт городой паркын зулай театр соо болохо. Июлиин 4-нэй үдэр Ленинэй ордене Оперо, балетдэй театр соо коммунистическэ ажалай бри-гада удариштуудай зүблөөн эхил-хэ. Мүн энэ июлиин 5-нэй үдэ-шын 7 часаа лауреадуудай кон-церт, фестивалин дүнгүүд гар-гадаха байна.

Зүрхэтэйшүүл

Хабар хэн. Агнуурда дуратай-шууд илангаа хабарай дулаан үдэрнүүдтэ гол горхоной, сөөрмэ нуурай эрьеэр ябажа агнуури хэ-дэг гээшэ ааб даа. Мүнөө хабар нэгэ нимэ ушар ангуушан Бело-усвотай болоо.

Энэ ангуушан Белоусов заа-хан онгосодо жуужа, Галуута Нуу-рай мүйһэнэй забһараар аг-нуури хэжэ ханаатай гар-раба ха. Хахад үдэрэй үнгөрөөд байхада баруун тээһэ гэнтэ хал-халжа, нуур дээрхи мүйһэнэ ишэ-тишээ хүдэлжэ эхилбэ. Энэ аюул-тай ушарта дайралдаһан Белоусов тэндэһэ гараха гэжэ хэды оролдо-бошье, халхитай хүсэнтэй тэмсэжэ шатабагүй.

— Мүйһэнэй дунда хүн аюулда ороо,— гэһэн мэдээсэл Галуута Нуурай милициин таһагай дежу-рна нүхэр Дондоков дууламсаараа, милициин хүдэлмэрилэгшэ Остани-ние дружинник Валентай аюулай болоһон газарта моторно лоджор эльгээбэ. Аюулда дайралдаһан Белоусовта эдэрэй хүржэ эрхэ-лэнь, тэрэнь хайшаашье гарахаар бшэ—мүйһэндэ хашагдашоод, он-гособо хүмэрүүлхэгий оролдожо байба.

Нүхэд Останй Валиев хоёр хэды шанга халхитай байбашье хаань, зүрхэтэйгөөр тэмсэжэ аюулда оро-нон Белоусовые абарһан байха юм.

Н. Николаев.

И. Ильин.

УШӨӨШЬЕ БАЙНААР НААДАХА ААД...

Россин Федерациин «Б» классай мастернуудай дунда үнгэргэгдэжэ байгаа мурьсөөнэй ээлжээтэ, 10-дахи уулзалгын болоходо манай «Локомотив» команда Алтайн хи-заарай «Темп» командатай хүсэ-шадалаа үзэлсөө.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Улан-Удын фут-болистнууд эдэнэртэй хоёр удаа уулзахадаа тэдэнэ 3:2 гэгэн тоотойгоор шүүһэн байгаа. Мүнөө үнгэргэгдэһэн энэ һорёондо манай футболистнар хэзээ хэзээнхитээ обор ношбоор наадажа, тэдэнэртэ 4:0 гэгэн тоотойгоор шүүгдэшоо.

Хабаровск городой футболист-нар Эрхүүгэй командые мүн лэ 4:0 гэгэн тоотойгоор шүүжэ, хам-та дээрэ 18 очконой болоод, тү-рүүлжэ ябана. Тинхэдэ Томскийн футболистнар бараг хайн амжал-та туйлажа ябанхай. Мүнөө эдэ-нэр хоёрдохи хуурида ябана. Тэрэ-шэсэн Барнаул, Сталинек городууд-дай командалуудай довтолгошод яһала хайн амжалтатай.

Удаадахи уулзалгада манай фут-болистнар Кемерово городой ко-мандатай мурьсэхэ юм. Энэ уул-залга мүнөөдэр Кемерово городой спортын талмай дээрэ үнгэргэгдэ-хэнь.

Г. Рад

Республикынгаа шубуушад, тугал-шад, гахайшад, мал адуулагдаһан хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мурь-сөөнэй дунгуудые харуулан бюллетень Хүдөө ажахын министерство хэлбэлхэа гаргаба. Тэрээн соо Яруунын аймагай «Победа» колхозой мал адуулагша Д. Базаровай, Кабанскийн XX партсездын нэрэмжэтэ колхозой үхэршэн В. Ана-ныннай, Кударын совхозой гахайшан нү-хэр Доржиевагай бо-лон бусадай дүй дүр-шэл тухай тобшохо-ноор хэлэгдэнэ.

Ахын аймагай Кульгурын байшан-гай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн агитбригада (хүтөлбарилэгшын нүхэр Мункунова) Бурюунгой сомоной колхозуудтай гэшүүдэ хатар наада харуулаха гараба. Базаровай, Кабанскийн XX партсездын композиторуудай зоһоһон дуу-нууд уран найханай уншалга ороно. Гадна тус агитбригадынхид элдэб тө-мээр элидхэд хэжэ, хөөрлөөнүүдые үнгэргэжэ юм. Мүн «Дайшалхы хууда-на» гаргажа ябаха болоно.

Гааргын сомоной Кировэй нэрэм-жэтэ колхоздо (Баргажан) жэл бүри ба-рилгын хүдэлмэри үргэдэнэ. Эндэ боль-ницын, радиоузелей байшангууд бод-хоогдожо, ашагдалада үгтөө юм. Мү-нөө тус колхозой түб—Арзагуун тос-

Замай холые сэхээр дабвш

Городой амарал-тын паркын зунай театрта городой хур-гуулинуудай арба-дахи класс дүүр-гэнэн хубүүд, ба-сагад, тэдэйн тү-рэлхид болон ба-шанар суглараа-һэн. Эндэ эхэл хү-хоутэй, зугаатай байгаа. Теэд сугла-ршад баярлан, хүчингүй яахаб даа! Юуб гэхэдэ, хурагшад болбосо-ролой аттестат аба-жа, ажабайдалай үргэн замда гара-хынгаа урда тээ тү-рэлхид, багшанар-таа, үетэн нүхэд-тээ эндэ сугларжа, баяр ёһололой үдэ-ш үнгэргэжэ байна ха юм.

Уданшьегүй хүг-жэм ээдэлхээ бо-лижо, городой гэ-гээрэлэй таһагыг даагша нүхэр Хал-матов трибунада гараба. Арбан класс амжалтатай-гаар дүүргэһэн ху-бүүд, басагадые тэ-рэ амаршалаад, һу-ралсалтай энэ жэлэй ямараар дүүрэнэн тухай хэды хун ар-бадахи дүүргэжэ, ажабайдалай арюун замда гараба, мүн ямар хургуулинууд-ай хэды хурагшад алтан, мүнгэн ме-дальнуудта хүртөөб гэжэ хөөржэ үгэ-бэ.

Һүүлээрнь алтан, мүнгэн медальда хүртэһэн хубүүд, басагадта медаль-нууд барюулагдажа эхилбэ. Ирагуу гоё

Урданай домо
60 градус халуун
лобо. Ажабайда
зам. Хуршэ
нойнай хүн
айшад. Ошохо,
юумэн олон байха.

Тобшохоноор мэдээсэхэ
В. Шнайдер.
хондо хургуулин шэнэ байш
рилга эхилбэ.

Мухаршээрэй Суулгы
хургуулин 5-дахн классай хур
тоцорын Гурарашеве ундаа
байтараа Сулхара голдой өөр
тар томо эбэр олобо. Тэрэнэй у
уузураараа бүдүүннэй 38 са
юм. Шэргэжэ үзэхэдэ 5 илгөр
лобо. Хурагшад энэ оловоо р
кын хижаар ороноо шэнжэлжэ
эльгээгээ.

Цакирай дунда хургуулин
мен) 40 гаран хурагшад вод
эмхидхэжэ. «Победа» колхоздо
ран центнер набаһанта тэжээл
Б. Шо

Хилын саанаһаа

США-гэй, Великобританин болон Франциин правительствонуудта Советскэ правительствэ альгөөһөн нотонууд тухай

Германиин Федеративна Респуб-ликын сэрэгэй бэлдэхэдэ Баруун Берлиниге хэрэглэдэг болоһон ушараар июлиин 30-най үдэр СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй ми-нистрын орлогшо Н. П. Фирюбин Москвада байдаг США-гэй элшэн сайд Л. Е. Томпсондо Советскэ правительствын ното барюулба. Тэ-рэндэ адли удхатай нотонуд Мос-квода байдаг Великобританиин эл-шэн сайд П. Райли, Франциин эл-шэн сайд М. Дежан гэгшэдтэ пра-вительствонуудта эльгэһэн мүн-лэ тэрэ үдэр барюулагдан байна. Мүнөө үедэ Германиин Федерати-вна Республикын засагаархид Баруун Берлиней дэбисхэр дээрэ байдаг хунуудые Баруун Герма-ниин сэрэгэй албанда татана, баад-хана гэжэ США-гэй правительств-ода эльгээгдэһэн ното соо хэлэг-дэнэ. Баруун Берлиней предпри-тинуудта сэрэгэй эзбсэг, хэрэгсэл бүтээхэ даалгавари үгэхэ эрхэ Германиин Федеративна Респуб-ликын правительствын өөртөө үбэр-

шэсэн гаргаһан хуули 1960 оной
варинн 8-най үдэр Баруун Бер-
дэ тунхаглагдаһан тушаа ноту
заагдаба.

Эээрхэг түримхэй хэрэг р
Баруун Берлиндэ татажа аба
хын тула Германиин Федерати
Республикын правительствын
байһан хэдэлгэ Берлиней, Г
ниин бэрхэшээлтэй байдалые
нүжэрөөхэ, һүүлэй һүүлдэ ак
тулалдаанда абаашаха зорилг
Великобритани Франци хоёр
хамта Баруун Берлиней байг
түлөө харюусаха тухайдаа мэд
һэн США-гэй правительствын
руун Берлиниге сэрэгэй бэлд
дэ хэрэглэжэ байһан Герма
Федеративна Республикын пра-
вительствын элдэб хэдэлгэну
эсэслэн дарыхынь. Германиин
деративна Республикын пра-в
ствын тинмэ хуули буса ааша
дыс болочлха хэмжээ абах
Советскэ правительствын хуу
байна гэжэ ното соо хэлэгдэнэ.
(ТАСС)

Советскэ правительствена делегаци Сомалида байна

МОГАДИШО, июлиин 30.
(ТАСС-эй тусхай корр.) Сомалиин
бөөз даанхай республика болоһон
ной найндэртэ хабаадлалсаха Мо-
гадишо эрхэн СССР-эй министр
Н. А. Дыгай толгойлогшотой совет-
скэ правительствена делегаци мүн-
өөдэр Сомалиин премьер-министр
Абдуллахи Иссатай үулзаба. Аф-
рикийн бөөз даанхай шэнэ гүрэн—
Сомалиин республикые Советскэ
Союзай мэдэрһэн тухай СССР-эй
Министруудэй Советэй Түрүүлэг-
шэ Н. С. Хрушевой эльгээһэн бэ-
шэг советскэ делегациин толгойло-
шо Н. А. Дыгай премьер-министр-
тэ барюулан байна.

Дыгай совет арадай, Н. С. Хр
вой өөрэйнь, СССР-эй Вер
Советэй Президиумэй Түрүүл
Л. И. Брежневэй нэрлээ С
лиин арадые үзэн зурхһөөө
шалһан, ороноо хүгжөөн һа
руулхадаа амжалта туйлахы
сэдхэлһээ хүсэһэн байна. Сов
правительствын толгойлогшо Н
Хрушевой эльгээһэн амарш
дамжууланһан түлөө Сомал
премьер-министр Абдуллахи
баясхалан хүгөөд, совет ар
һай найхание хүсэжэ байһа
мүн Сомалиин республикын ар
Советскэ Союз гэжэ хани нү
тэй болохо байһандань найдаһ
мэдүүлбэ.

Шэнэ республика

АККРА, июлиин 1. (ТАСС).
Июлиин 30-най һуни Гана Брита-
ниин империяд харьяатай респу-
блика болгон соносхогдобо.

Тэрэ хубилалтын дашарамда
Гүрэнэй байшан соо баяр ёһолол
болоо. Тинхэдэ д-р Квама Нкрума
республикын түрүүшын президен-

тээр, правительствын толгойлогш
хунгадаа.
Ганада байһан эгээл хүүлшын
нерал-губернатор Жорд Лист
Аккраһаа үсгэлдэр Англина
лаа.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕ